

Eljárásrend

bántalmazás, zaklatás, erőszak, diszkrimináció és más jogsértés vagy szabálytalanság gyanújának bejelentésére és a bejelentések kezelésére

1. **Bevezetés**

- 1.1. Amint az Egyenlőség, sokszínűség és befogadás szabályzatában (7.1. szakasz) is szerepel, az IBS nagyon komolyan veszi az (akár szexuális, akár más jellegű) erőszakkal, zaklatással, megfélemlítéssel, viktimizációval, diszkriminációval vagy bármilyen más szabálytalansággal ill. jogellenes cselekedettel kapcsolatos incidenseket.

Jelen eljárásrend meghatározza az IBS álláspontját ezekkel az ügyekkel kapcsolatban, az IBS által az iskolai közösség védelme, felvilágosítása és képzése érdekében tett lépéseket, valamint keretet biztosít a diákok és a személyzet számára, hogy megértsék, milyen módon vehetnek fel ilyen típusú aggályokat, tehetnek bejelentéseket vagy panaszokat az őket érintő ügyekkel kapcsolatban, illetve milyen módon lehet ezekre megoldást találni.

1.2 **Hatály**

Jelen eljárásrend a minden munkával és tanulással kapcsolatos tevékenységekre kiterjed, beleértve a tanórán kívüli tevékenységeket és eseményeket az IBS összes épületében és a helyszínen kívül, beleértve a külföldön és az interneten zajló tevékenységeket is.

1.3 **Képzés, promóció és tudatosítás**

Jelen eljárásrend méltányos alkalmazásának és hatékonyságának biztosítása érdekében az IBS törekszik rá, hogy a teljes közösség tisztában legyen a zaklatás, az áldozattá válás, a megkülönböztetés és a szabálytalan/jogellenes cselekmények fogalmának intézményi meghatározásával (lásd az 1. mellékletet) minden rendelkezésére álló eszközzel, mint például a Moodle, útmutatók, plakátok és szükség esetén speciális képzések.

Az új hallgatók, valamint az új alkalmazottak és oktatók itt, illetve az orientációs, ill. próbaidőszakuk során kapnak tájékoztatást jelen eljárásrendről és a vonatkozó fogalmakról.

Az alvállalkozókat és a vendégeket szükség szerint kapnak tájékoztatást jelen eljárásrendről és egyéb segédanyagokról.

1.4 **Bizalmas információkezelés és anonimitás**

A személyzet, a tantestület, a hallgatók és minden más fél, aki gyanút kíván jelezni, bejelentést vagy panaszt kíván tenni tesz zaklatással, viktimizációval, diszkriminációval és szabálytalan/jogellenes cselekedetekkel kapcsolatban, jogosult arra, hogy ezt bizalmasan és az áldozattá válástól való félelem nélkül tegye. Az ilyen gyanúk, bejelentések vagy panaszok feldolgozásában részt vevő valamennyi munkatárs köteles a bejelentéssel és a bejelentővel/bejelentőkkel (panaszossal/panaszosokkal) kapcsolatos valamennyi információt bizalmasan és a vonatkozó jogszabályoknak megfelelően kezelni. Ez magában foglalja a bejelentő személyes adatainak előírt védelmét és a bejelentésről szóló jogi rendelkezésekben meghatározott feltételeket is.

Általában mind a bejelentő személy (vagy csoport), mind a kérdéssel érintett személy (vagy személyek) adatai bizalmasan kezelendők. Ilyen esetekben a titoktartás az eljárásra, annak eredményeire, az ügy részleteire és a kapcsolódó vizsgálatokra is vonatkozik. Csak azok férhetnek

hozzá az információkhoz, akiknek ismerniük szükséges az ügy részleteit, beleértve a bejelentő és a megkérdezett feleket is.

Formális panaszkezelési eljárás során az érintett felek (bejelentő/bejelentők, érintett(ek) és tanúk) által benyújtott bizonyítékok vagy nyilatkozatok részét képezhetik a dokumentációnak, amelyet adott esetben szükséges lehet megosztani a hivatalos eljárás lezárása céljából. Az ilyen információk fegyelmi tárgyaláson vagy munkaügyi bíróságon is felhasználhatók, és ez utóbbi esetben nyilvánosságra kerülhetnek.

Névtelenül jelzett gyanúk, ill. ilyen módon tett bejelentések vagy panaszok esetén az eljárás lefolytatása korlátozott lehet.

Bizonyos körülmények esetén, ahol az IBS-nek védelmi kötelezettsége áll fenn, az IBS nyilvánosságra hozhat a bejelentésre vagy panaszra vonatkozó releváns információkat, amennyiben ezt törvény írja elő, vagy ha olyan dologról van szó, amely súlyosan sértheti egy személy vagy csoport jogait, még akkor is, ha az a személy, akitől az információt megtudta, vagy akiről az információ szól, nem kívánja annak megosztását. Az IBS az ilyen döntéseket minden esetben a kötelezettségei és az egyének jogainak mérlegelése alapján hozza meg.

A titoktartási kötelezettség megsértése a vonatkozó szabályzat szerinti fegyelmi eljárást vonhat maga után.

1.5 **Valótlan/hamis állítások**

A jóhiszeműen tett, igaznak vélt állításokat befogadjuk és teljes mértékben és tisztességesen vizsgáljuk, még akkor is, ha utóbb kiderül, hogy azok nem voltak pontosak. Bármely olyan állítás, amelyről bebizonyosodik, hogy komolytalanul vagy rosszhiszeműen tették, fegyelmi eljárást vonhat maga után.

Az jelen eljárásrend alapján tett bejelentésekhez vagy intézkedésekhez kapcsolódóan történő esetleges megtorlás elfogadhatatlan, és szintén fegyelmi eljárást vonhat maga után.

2. **Alkalmazható eljárások**

Az IBS bármely hallgatója vagy munkatársa, aki úgy érzi, hogy olyan fizikai, szóbeli vagy online zaklatásnak, zaklatásnak, megfélemlítésnek vagy olyan megkülönböztetésnek lett kitéve, amely valakinek kora, fogyatékosága, neme, nemi hovatartozása, faji hovatartozása, vallása, meggyőződése, szexuális irányultsága vagy fizikai megjelenése miatt történt, illetve bármilyen más szabálytalan/jogellenes cselekedetet tapasztalt, jogosult panaszt vagy bejelentést tenni. Az ilyen panaszok vagy gyanúk a lehető legigazságosabban, legalaposabban és a lehető leggyorsabban kivizsgálásra kerülnek az alábbiakban meghatározott eljárásoknak megfelelően:

Panasztevő	Az a személy, aki ellen a panaszt / gyanút bejelentik	Az a személy, akinek a panasz / gyanú bejelenthető	A szabályzat, amelynek alapján el lehet járni a panasz / gyanú tárgyát képező személlyel szemben	Alkalmazható eljárás 18 év alatti személlyel szemben	Vizsgálóbiztos
Hallgató	Hallgató	Bármelyik hallgatói tanácsadó	Panaszkezelési szabályzat, Hallgatói fegyelmi szabályzat	18 év alattiakkal kapcsolatos aggályok kezelésére szolgáló folyamat (Safeguarding Concern Procedure)	A hallgatói tanácsadás vezetője vagy általa kijelölt személy
Hallgató	Munkatárs, oktató, alvállalkozó vagy látogató	Bármelyik hallgatói tanácsadó	Panaszkezelési szabályzat, Etikai kódex Fegyelmi eljárás	18 év alattiakkal kapcsolatos aggályok kezelésére szolgáló folyamat (Safeguarding Concern Procedure)	A hallgatói tanácsadás vezetője és a személyzeti vezető (CAO) vagy általuk kijelölt személy
Munkatárs, oktató, alvállalkozó vagy látogató	Student	Személyzeti vezető (CHRO)	Hallgatói fegyelmi szabályzat	-	A hallgatói tanácsadás vezetője vagy általa kijelölt személy
Munkatárs, oktató, alvállalkozó vagy látogató	Munkatárs, oktató, alvállalkozó vagy látogató	Személyzeti vezető (CHRO)	Etikai kódex Fegyelmi eljárás	-	Személyzeti vezető (CAO) vagy általa kijelölt személy

Ahol a fent felsorolt vonatkozó eljárás informális rendezési lehetőséget ír elő, az érintetteknek ajánlott a körülményektől függően első körben ezt az utat választaniuk. A problémák és gyanúk felvetésére és megoldására vonatkozó további útmutatást a 2. melléklet tartalmazza.

Az IBS fenntartja magának a jogot arra, hogy a vonatkozó eljárást intézményi hatáskörben is kezdeményezze, és szükség esetén kezdeményezi is, függetlenül attól, hogy az érintett személy vagy személyek aggodalmat, bejelentést vagy panaszt tettek-e vagy sem.

3. Eljárási szintek

1. szint: Informális rendezés az érintett felekkel

2. szint: Panasz vagy bejelentés hivatalos kivizsgálása és hivatalos határozat a vizsgálóbiztos vagy az általa kijelölt személy által.

3. szint: Fellebbezés a hivatalos határozat ellen a rektorhoz. A 3. szint végén, az IBS-eljárások lezárását követően a vizsgálat lezárásáról szóló levél kerül kiadásra, amely összefoglalja a panasz eredményét. A hallgatók a 2. szint végén is kérhetik a vizsgálat lezárásáról szóló levelet, ha úgy döntenek, hogy az ügyet nem viszik tovább a 3. szintre.

Az eljárási szakaszok részletes leírását ld. a Panaszkezelési szabályzatban.

4. Bűncselekmények

4.1 Bizonyos típusú zaklatások és zaklatások (fizikai, szóbeli vagy online) vagy egyéb szabálytalan/jogellenes cselekmények jogsértő magatartásnak minősülhetnek, beleértve azokat is,

amelyek egy személy életkorával, fogyatékoságával, nemi hovatartozásával, nemváltásával, faji hovatartozásával, vallásával vagy hitbéli meggyőződésével, szexuális irányultságával, terhességével, házasságával/civil élettársi kapcsolatával kapcsolatosak, illetve bűncselekménynek minősülhetnek a büntetőjogról szóló törvény (2012. évi C. törvény) szerint.

- 4.2 Feltételezett támadás, vagy jogsértő ill. bűncselekménynek minősülő magatartás gyanúja esetén az IBS feljelentést tesz a rendőrségen.

Jelen eljárásrendet a Szenátus az 13/2024. sz. határozattal fogadta el a 2024. október 28-án tartott ülésén.

1. sz. melléklet: Fogalomtár

Visszaélés

A visszaélésnek számos formája lehet:

- Fizikai bántalmazás
- Szexuális bántalmazás
- Érzelmi/pszichológiai (beleértve az online bántalmazást, köztük a cyber-bullyingot is).
- Pénzügyi/anyagi visszaélés
- Elhanyagolás/elhallgatás
- Megkülönböztetés
- Családon belüli bántalmazás
- Modern rabszolgaság
- Radikalizálódás

Erőszak és cyber-bullying

Az erőszak (és a cyberbullying) fogalma alá tartozik minden olyan írásbeli, szóbeli vagy fizikai cselekedet, illetve elektronikus kommunikáció, amely valaki ellen irányul, és amelynek célja – vagy amelyről egy észszerűen gondolkodó személynek tudnia kell –, hogy valószínűleg vagy biztosan fizikai sérülést vagy jelentős érzelmi szenvedést okozhat, és ezáltal hátrányosan befolyásolhatja egy másik személy azon képességét, hogy részt vegyen az IBS oktatási programjaiban vagy tevékenységeiben, vagy azok előnyeit élvezze. A zaklatás egyénileg és kollektíven is megvalósulhat és elszenvedhető.

Diszkrimináció

Közvetlen megkülönböztetésről akkor beszélünk, ha egy vagy több személyt (szándékosan vagy akaratlanul) kedvezőtlenebb bánásmódban részesítenek valamely jellemzőjük alapján, beleértve, de nem kizárólagosan az életkor, fogyatékoság, nemi hovatartozás, rassz, etnikai hovatartozás, nem, szexuális irányultság, vallási meggyőződés stb. miatt. Közvetett megkülönböztetésről akkor beszélünk, ha a szabályzatok vagy gyakorlatok bizonyos embercsoportokra indokolatlanul hátrányosabb hatást gyakorolnak, mint másokra. A diszkrimináció megvalósulhat és elszenvedhető mind egyénileg, mind kollektíven, az elkövető pedig maga az intézmény is lehet.

Szélsőségesség

A szélsőségesség olyan aktív magatartás, amelynek során szélsőséges nézeteket valló emberek aktívan célba is veszik a közösség kiszolgáltatottabb vagy fiatalabb tagjait, hogy megpróbáljanak megosztottságot szítani a közösségben, és meggyőzni másokat arról, hogy a más nemhez/fajhoz/rasszhoz/kultúrához/valláshoz/etnikumhoz tartozó emberek csoportjai alacsonyabb rendűek.

Zaklatás

Zaklatásnak minősül minden olyan magatartás, amely a zaklatott személy által nem kívánt, és amelynek hatása (szándékos vagy nem szándékos) az egyén méltóságának megsértése, vagy megfélemlítő, ellenséges, megalázó, megalázó vagy sértő környezet kialakítása, amely zavarja az egyén tanulási vagy munkakörnyezetét, illetve közösségi létét vagy stresszt, szorongást, félelmet vagy betegséget okoz a zaklatott személyben. A zaklatás kapcsolódhat a diszkriminációhoz is, és egyénileg és kollektíven is megvalósítható vagy elszenvedhető.

Közösségi nyomásgyakorlás, befolyásolás

A közösségi nyomásgyakorlás egy kortárs személy vagy csoport meggyőzése, bátorítása vagy arra való rábeszélése, hogy bizonyos típusú viselkedést tanúsítson, illetve annak ilyen eszközökkel történő megakadályozása, hogy szabad akarata szerint cselekedjen. Ez a nyomás lehet közvetlen, közvetett, kimondott vagy kimondatlan, negatív vagy pozitív. A kortársak által gyakorolt közösségi nyomásgyakorlás egyénileg és kollektíven egyaránt megvalósítható és elszenvedhető. A kortársak befolyása az áldozat viselkedésének általa nem kívánt megváltozásához vezet, amelynek célja, hogy megfeleljen mások elvárásainak annak érdekében, hogy elfogadják vagy beilleszkedjen.

Radikalizálódás

A radikalizálódás "a szélsőséges ideológiák és meggyőződések kialakulásának folyamata".

Jelentős ártalom

A jelentős ártalom az a küszöb, amelynek átlépése indokolja, hogy az intézmény a megfelelő külső szervhez/szervhez való forduljon, illetve az aggodalom azon szintje, amelynek esetén valamely alkalmazott belső jelzést küld. Annak eldöntése során, hogy az ártalom jelentősnek minősül-e, lényeges tényezők közé tartozik az esetleges bántalmazás súlyossága, az ártalom vagy veszély mértéke és kiterjedése, valamint a cselekedet és/vagy mulasztás időtartama és gyakorisága.

Áldozattá válás (viktimizáció)

Áldozattá válás alatt azt értjük, ha egy személyt másnál kedvezőtlenebbül kezelnek, többek között, de nem kizárólagosan az életkor, fogyatékoság, nemi hovatartozás, rassz, etnikai hovatartozás, nem, szexuális irányultság, vallási meggyőződés stb. miatt, vagy azért, mert panaszt tett diszkrimináció vagy zaklatás ellen, vagy segített egy személynek ebben. Az áldozattá válás történhet szemtől szemben, írásban vagy elektronikus kommunikációban. Az áldozattá válás ill. az ahhoz vezető cselekedet történhet egyénileg vagy kollektíven is, és az ahhoz vezető cselekményt elkövetheti maga az intézmény is.

Bejelentő/bejelentés

A bejelentő olyan személy, aki bejelentésében a közösség vagy szervezet tagja által végzett illegális, szabálytalan vagy erkölcstelen tevékenységet tár fel. A bejelentés az a cselekmény, amelynek során bejelentik az ilyen feltételezett visszaélések gyanúját, beleértve a szabálytalan, törvénytelen vagy erkölcstelen tevékenységeket, vagy bejelentik, ha a szervezet nem tesz megfelelő lépéseket az ilyen tevékenységekkel kapcsolatban.

2. sz. melléklet: A problémák felvetésének lehetséges útvonalai

Hallgatóknak

Bejelentés foka	Példa	Mire számíthat a hallgató?
Gyanú	A hallgató(k) elmondanak valamit egy oktatónak vagy munkatársnak, de nem adnak meg olyan részleteket, amelyek lehetővé tennék a vizsgálat lefolytatását.	Utalás jelen eljárásrendre, a Panaszkezelési szabályzatra, a Moodle-on található útmutatókra. Továbbirányítás az IBS Wellbeinghez Külső szervekhez (pl. rendőrséghez) irányítás, amennyiben indokolt.
Bejelentés	A jelentés A hallgató(k) elküldik az IBS munkatársának egy másik IBS hallgató Instagramon közzétett bejegyzését, de nem jelzik, hogy milyen intézkedést várnak.	Utalás jelen eljárásrendre, a Panaszkezelési szabályzatra, a Moodle-on található útmutatókra és további segítség. Továbbirányítás az IBS Wellbeinghez Közvetítés az érintettek között gyakorlati megoldás érdekében Az IBS belső vizsgálatot kezdeményez (pl. hallgatói fegyelmi eljárás). Az IBS felveszi a kapcsolatot külső szervekkel (pl. rendőrség), amennyiben indokolt.
Panasz	A hallgató(k) panaszt nyújt(nak) be egy incidensről (pl. továbbítanak egy posztot az Instagramon), és megerősítik, hogy azt szeretnék, hogy az IBS védő intézkedéseket tegyen és kivizsgálja az ügyet.	Panaszeljárás elindítása és a megfelelő támogatáshoz való elirányítás, ha rendelkezésre áll. Az IBS azonnali védelmi/átmeneti intézkedéseket mérlegel vagy tesz. Az IBS indokolt esetben kapcsolatba lép külső szervekkel (pl. rendőrség).

Oktatóknak, munkatársaknak

Bejelentés foka	Példa	Mire számíthat a hallgató?
Gyanú	A személyzet egy tagja beszámol egy kollégájának egy állítólagos nem megfelelő viselkedésről, de nem ad meg olyan részleteket, amelyek lehetővé tennék a vizsgálat lefolytatását.	<p>Utalás jelen eljárásrendre, a Moodle-on található útmutatókra.</p> <p>Továbbítás a felettes vezetőhöz, ha szükséges</p> <p>Külső szervekhez (pl. rendőrséghez) irányítás, amennyiben indokolt.</p>
Bejelentés	A személyzet tagja bejelentést tesz IBS-hez egy incidens részleteivel, de nem közli, hogy milyen intézkedést vár.	<p>Utalás jelen eljárásrendre, a Moodle-on található útmutatókra és/vagy további útmutatókra.</p> <p>Közvetítés az érintettek között gyakorlati megoldás érdekében, hogy az érintett kolléga biztonságban érezze magát és a lehető legnagyobb támogatást kapja.</p> <p>Az IBS belső vizsgálatot kezdeményez (pl. etikai kódex alapján).</p> <p>Az IBS felveszi a kapcsolatot külső szervekkel (pl. rendőrség), amennyiben indokolt.</p>
Panasz	Az oktató vagy munkatárs írásos beszámolót nyújt be egy incidensről (pl. e-mailben a felettesének vagy a HR vezetőnek), melyben megerősíti, hogy azt szeretné, hogy az IBS kivizsgálja az esetet.	<p>A megfelelő eljárás megindítása és a megfelelő támogatáshoz való elirányítás, amennyiben van ilyen.</p> <p>Az IBS azonnali védelmi/átmeneti intézkedéseket mérlegel vagy tesz.</p> <p>Az IBS indokolt esetben kapcsolatba lép külső szervekkel (pl. rendőrség).</p>